

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunfullmäktige

Datum:
2025-08-22

Diarienummer:
KSN-2024-03245

Handläggare:
Katarina Håkansson

Svar på motion om utredning angående barn i behov av anpassad förskoleklass från Jennie Claesson (L) och Erik Berg (L)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Jennie Claesson (L) och Erik Berg (L) föreslår i en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 4–5 november 2024

- att utreda hur barn i förskoleklassålder som har rätt att gå i anpassad grundskola kan få sin förskoleklassplacering tillgodosedd inom den anpassade grundskolan, samt
- att återkomma med förslag till lösning hur detta snarast kan implementeras.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och utbildningsförvaltningen.

Utbildningsnämnden har behandlat ärendet 17 juni 2025 och föreslagit att motionen besvaras med föredragningen i ärendet. Nämnden beslutade för egen del att ge förvaltningen i uppdrag att förbereda för ny lagstiftning med mottagande av sexåringar i den nya årskurs 1 i anpassad grundskola.

Kommunstyrelsen har behandlat ärendet 20 augusti 2025 och föreslår att kommunfullmäktige besvarar motionen med föredragningen i ärendet, se bifogade protokollsutdrag.

Föredragning

Jennie Claesson (L) och Erik Berg (L) föreslår i en motion att Uppsala kommun ska utreda hur barn i förskoleklassålder som har rätt att gå i anpassad grundskola kan få sin förskoleklassplacering tillgodosedd inom den anpassade grundskolan, samt att återkomma med förslag till lösning hur detta snarast kan implementeras.

Eftersom det saknas läroplan finns det inte grund för att starta förskoleklasser inom anpassad grundskola. Det ligger inte heller inom skollagens ram att starta särskilda undervisningsgrupper riktade till den aktuella målgruppen inom ramen för förskoleklass. Kommunen saknar därför rådighet att ändra föreliggande system och införa förskoleklasser i anpassad grundskola. En sådan förändring måste ske genom förändring i rådande lagstiftning.

För elever med en intellektuell funktionsnedsättning finns idag följande alternativ:

1. Börja i förskoleklass i vanlig grundskola för att sedan övergå till anpassad grundskola i årskurs ett.
2. Skjuta upp skolplikten ett år och stanna i förskolan eller vara hemma för att sedan börja åldersadekvat i anpassad grundskola som sjuåring.
3. Börja ett år tidigare i årskurs ett i anpassade grundskolan, utan att först gå i förskoleklass.

Det tredje alternativet är idag den vanligaste övergången från förskola för den här målgruppen elever. Dessa elever har många gånger behov av ett extra år under framför allt de första åren i skolan. Det är önskvärt med en förändring i lagstiftningen så att det skapas en stabilare och mer likvärdig övergång mellan förskola och anpassad skola.

Regeringen har aviserat att man avser att införa tioårig grundskola från hösten 2028. Det kommer att innebära att elever börjar i årskurs ett i anpassade grundskolan som sexåring vilket ger alla barn möjlighet att börja skolan i rätt skolform och i rätt ålder som sexåring. Verksamheten bör inriktas på att förbereda för de anpassningar som behövs inför den nya lagstiftningen.

En översyn pågår av lokaler för anpassad grundskola eftersom elevantalet beräknas öka de närmaste åren och man redan idag är trångbodd. I denna översyn tas hänsyn till den kommande nya lagstiftningen.

Ekonomiska konsekvenser

Inga med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 22 augusti 2025
- Bilaga 1, Motion om utredning angående barn i behov av anpassad förskoleklass från Jennie Claesson (L) och Erik Berg (L)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från utbildningsnämnden 17 juni 2025
- Bilaga 3, Protokollsutdrag från kommunstyrelsens arbetsutskott 12 augusti 2025
- Bilaga 4, Protokollsutdrag från kommunstyrelsens 20 augusti 2025

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Motion om utredning angående barn i behov av anpassad förskoleklass

Förskoleklassen utgör en egen skolform som regleras i skollagen samt i läroplanen för grundskola, förskoleklass och fritidshem. En av barnkonventionens grundprinciper är barnets rätt till utveckling som även har nära samband med barnets rätt till utbildning.

Sedan 2018 är förskoleklass obligatorisk för barn det år de fyller sex år. Syftet med en obligatorisk förskoleklass är att skapa bättre förutsättningar för att alla barn utifrån sina förutsättningar ska få en likvärdig skolstart. Så ser det inte riktigt ut idag.

För barn med någon form av intellektuell funktionsnedsättning finns det i dagsläget inte någon bra lösning eftersom förskoleklass inte ingår i den anpassade grundskolans uppdrag. Alternativen för dessa barn är att antingen gå integrerat i en förskoleklass i grundskolan, att skjuta upp skolplikten och gå kvar ytterligare ett år i förskolan eller att börja i anpassad grundskola ett år tidigare.

Detta har lett till att antalet sexåringar i anpassad grundskola har minskat och fler väljer att stanna ett extra år i förskolan. Att gå integrerat i en förskoleklass i grundskolan har för många vårdnadshavare inte setts som ett möjligt alternativ. Därtill är det få barn som i sexårsåldern har blivit utredda för att tas emot i anpassad grundskola eftersom det krävs att fyra utredningar är genomförda (pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social) som visar att barnet tillhör målgruppen.

Fram till dess att det finns en ny nationell lagstiftning på plats finns det behov av att tillgodose att alla barn i Uppsala ges möjlighet att gå i förskoleklass och utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Med anledning av ovanstående yrkar Liberalerna:

att utreda hur barn i förskoleklassålder som har rätt att gå i anpassad grundskola kan få sin förskoleklassplacering tillgodosedd inom den anpassade grundskolan, samt

att återkomma med förslag till lösning hur detta snarast kan implementeras.

Jennie Claesson, kommunalråd och 2:e vice ordförande utbildningsnämnden

Erik Berg, ersättare utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden
ProtokollsutdragDatum:
2025-06-17

§ 66

Svar på motion om utredning angående barn i behov av anpassad förskoleklass från Jennie Claesson (L) och Erik Berg (L)

UBN-2025-01714

Beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Utbildningsnämnden beslutar för egen del

1. **att** ge förvaltningen i uppdrag att förbereda för ny lagstiftning med mottagande av sexåringar i den nya årskurs 1 i anpassad grundskola.

Sammanfattning

Jennie Claesson (L) och Erik Berg (L) föreslår i en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 4–5 november 2024

- att utreda hur barn i förskoleklassålder som har rätt att gå i anpassad grundskola kan få sin förskoleklassplacering tillgodosedd inom den anpassade grundskolan, samt
- att återkomma med förslag till lösning hur detta snarast kan implementeras.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 9 maj 2025
- Bilaga, Motion om utredning angående barn i behov av anpassad förskoleklass från Jennie Claesson (L) och Erik Berg (L)

Yrkanden

Jennie Claesson (L) gör följande tilläggsyrkande: *att ge förvaltningen i uppdrag att förbereda för ny lagstiftning med mottagande av sexåringar i den nya årskurs 1 i anpassad grundskola.*

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Utbildningsnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2025-06-17

Eva Christiernin (S), ordförande, yrkar bifall till Jennie Claessons (L) tilläggsyrkande.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar i enlighet med liggande förslag med tillägg av Jennie Claessons (L) tilläggsyrkande.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2025-08-12

§ 181

Svar på motion om utredning angående barn i behov av anpassad förskoleklass från Jennie Claesson (L) och Erik Berg (L)

KSN-2024-03245

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Jennie Claesson (L) och Erik Berg (L) föreslår i en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 4–5 november 2024

- att utreda hur barn i förskoleklassålder som har rätt att gå i anpassad grundskola kan få sin förskoleklassplacering tillgodosedd inom den anpassade grundskolan, samt
- att återkomma med förslag till lösning hur detta snarast kan implementeras.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 26 juni 2025
- Bilaga 1, Motion om utredning angående barn i behov av anpassad förskoleklass från Jennie Claesson (L) och Erik Berg (L)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från utbildningsnämnden 17 juni 2025

Beslutsgång

Ordföranden finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2025-08-12

Särskilda yttranden

Stefan Hanna (UP) lämnar följande särskilda yttrande:

Att kraftigt förbättra stödet till barn i behov av anpassad förskola och skola ingår i det sakpolitiska skolavtal som Utvecklingspartiet demokraterna tecknat med styret kallat Guldavtalet. För UP är det av stor betydelse att kommunen särskilt förbättrar för elever med särskilda behov vilket också leder till mycket bättre arbetsmiljö för elever och lärare i stort.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen
ProtokollsutdragDatum:
2025-08-20

§ 246

Svar på motion om utredning angående barn i behov av anpassad förskoleklass från Jennie Claesson (L) och Erik Berg (L)

KSN-2024-03245

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Jennie Claesson (L) och Erik Berg (L) föreslår i en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 4–5 november 2024

- att utreda hur barn i förskoleklassålder som har rätt att gå i anpassad grundskola kan få sin förskoleklassplacering tillgodosedd inom den anpassade grundskolan, samt
- att återkomma med förslag till lösning hur detta snarast kan implementeras.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 26 juni 2025
- Bilaga 1, Motion om utredning angående barn i behov av anpassad förskoleklass från Jennie Claesson (L) och Erik Berg (L)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från utbildningsnämnden 17 juni 2025
- Arbetsutskottets förslag 12 augusti 2025 § 181

Beslutsgång

Ordföranden finner att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag att besvara motionen.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen
ProtokollsutdragDatum:
2025-08-20**Särskilda yttranden**

Jennie Claesson (L) lämnar följande särskilda yttrande:

Liberalerna beklagar att lagstiftningen idag hindrar kommunen från att erbjuda sexåringar i behov av anpassad grundskola en förskoleklass inom rätt skolform. För dessa barn är trygghet och kontinuitet i övergången från förskola till skola avgörande. I utbildningsnämnden yrkade Liberalerna att Uppsala redan nu måste förbereda lokaler och resurser så att alla barn får en likvärdig skolstart i rätt skolform från sex års ålder. Det är glädjande att riksdagen nu har beslutat att införa en tioårig grundskola från hösten 2028. Förändringen innebär att förskoleklassen ersätts med en ny årskurs 1, vilket också gäller för den anpassade grundskolan. Det ger barnen en mer sammanhållen skolgång och stärker likvärdigheten i utbildningen. Att grundskolan nu blir tioårig är ett bevis på att Liberalerna gör skillnad i svensk politik och fortsätter att vara Sveriges skolparti.

Stefan Hanna (UP) lämnar följande särskilda yttrande:

Att kraftigt förbättra stödet till barn i behov av anpassad förskola och skola ingår i det sakpolitiska skolavtal som Utvecklingspartiet demokraterna tecknat med styret kallat Guldavtalet. För UP är det av stor betydelse att kommunen särskilt förbättrar för elever med särskilda behov vilket också leder till mycket bättre arbetsmiljö för elever och lärare i stort.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande